

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:o 21. } Tryckt hos GEO. LÖWEGREN. Götheborg. {

1824.

14 Maj.

Anteckningar i Sinnebildsläran.

OTACKSAMHETEN afbildas genom en kvinna, som i sin högra hand har en emot hennes bröst sig slingrande orm. Hon sitter på en trädstubbe, bevext med murgrön, hvilken, liksom ormen, blifvit antagen till Otacksamhetens emblem, af den orsak, att ormen alltid sårar den barm, som uppvärmer den, och murgrönan hindrar vexten hos det träd, kring hvilket den slingrar sig.

ÅDELMODET. Ett skönt, pråktigt klädt fruntimer föreställer denna heroiska dygd. Dess blottade barm och guldkronan på dess hufvud betekna dess hjertas uppriktighet och förträffliga tänkesätt. Guld och ädla stenar erbjuder hon med högra handen, och ansigtets glada utseende utvisar, att det sker frivilligt och gerna. Med den venstra armen stöder hon sig på hufvudet af ett lejon, som lugnt sitter vid hennes fötter.

ÅRBARHETEN. Denna dygd föreställes genom en tarfligt och anständigt klädd kvinna, i okonstlad naturställning, med nedfällde blickar. Halfva ansigtet betäckes af en slöja. Armarne hvila korsvis öfver hjertat.

ERFARENHETEN, Flitens och Tidens dotter, afbildas genom en äldre matrona, som, sittande framför en kemisk

ugn, sysselsätter sig med att pröfva ett guldstycke på en probersten. På stolkarmen läses: Rerum magistra — alltings läromåstarinna.

STRÄNGHETEN låter ingenting oordentligt gå oanmärkt förbi, isynnerhet då det gäller framställandet af exempel till efterföljd. Den afbildas derföre genom en kvinna med strång uppsyn. I högra handen håller hon ett järnris och i den venstra en vågskål, nedtyngd åt ena sidan. Lagboken, hvaremot hon stöder sig, och pyramiden bredevid betekna, att hon är rättvis och orubbelig i sina bedömanden af människornas handlingar.

En vacker Gulfärg för papper, sidentyg och musselin.

Ett halft skålpund ännu ej utspruckne acacieblomster afplockas och torkas, öfver lindrig eld, i en ren kopparpanna, under beständigt omrörande. När de börja gulna, gjuter man litet vatten på dem, och kokar dem, tills massan börjar tjockna, och får en stärkare färg. Derefter silar man allt genom en silkeduk. I den genomsilade saften lägges ett halft uns alun, och 1 uns finstött ostronskal. Detta allt, väl sammanblandadt, gifver en ganska vacker gul färg.

Gul färg på lingarn.

Till hvar skålpund gods tages 1 lod Orleana, som stätt öfver natten i blöt i brännvin. Detta slås då i en lerpanna med 2 kvarter klar lut, eller, i brist deraf, med 2 lod pottaska, sättes öfver elden och kokas $\frac{1}{2}$ timma under afpassadt omrörande. Derefter afklarar det, sättes åter öfver elden, och uppspades

med erforderligt quantum vatten. När det kokar, tillslås 1 lod skedvatten, och omröres flitigt. Nu inlägges garnet. Sedan det kokat en $\frac{1}{4}$ timma, tager man kårlet af elden, låter garnet kallna i kårlet, upptager och rensköljer det väl.

Grön färg på ylle och linne.

Till 1 $\mathcal{L}$ garn togas 4 lod alun, som kokas ihop med det $\frac{1}{2}$ timma. Garnet upptages och torkas. Nu slås $\frac{1}{2}$ quintin väl finstött indigo i en thekopp, hvar på gjutas 3 quintin viktriololja, som väl inröres med en träpinne. Sedan låter man alltsamman stå orubbadt i 24 timmar. Efter dessas förlopp slår man indigot och vitriololjan i en kettel med kokande vatten, rör det väl om, doppar garnet opp och ned deri tills det blir blått, samt upptager det. Vill man nu gifva det grön färg, tillägges man 1 lod gurkmeja i massan, låter det stå $\frac{1}{2}$ timma öfver elden, dock ej komma till kokning. Nu inlägges garnet på nytt, och omröres flitigt tills det blir grönt öfver allt, uttages sedan och sköljes i rent vatten. Med viktriolen bör man vara ganska varsam, så att den ej kommer på garnet eller tyget; ty den fräter och förderfvar det, öfven i minsta quantitet.

Tvättpulver för fläckar i huden.

Hvita böror $1\frac{1}{2}$ uns stötas mycket fina, och sedan tillägges folrotspulver 3 drachmer, hvit bittermandelkli 1 uns och cedro olja 20 droppar. Dessa species, väl hopblandade, utgöra ett oskyldigt tvättpulver, som hvar och en kan lätt tillreda

Att borttaga Bläckfläckar ur golf.

Ut 8 lod vatten hällas droppvis 1 lod viktriololja. Härmed begjutes den förut med sand väl afskurade fläcken så länge tills den aldeles försvinner. Mellan hvarje pågjutning afsköljes den nog med vatten.

Sätt att förbättra Bränvin.

Kornbränvinets finkelsmak förgår, om man blandar deri en tolfedel finstötta kol, och väl omskakar det. Derigenom mister det äfven den gula färg det fått af kärlet. Smaken blir ännu bättre, om man jemte kolen inslår litet honung. Efter skakningen, låter man det stå en stund stilla för att klarna.

Brandsalfva.

Följande salva skall vara förträfflig för bränsår, och kunna nyttjas utan äfventyr. Man slår i ett kärl 8 lod bomolja och 3 lod blyextrakt, samt rör det väl om med en trästicka. Dertill gjuter man sedan 5 lod rosenvatten, och rör det alltsamman väl om tills det får utseende af en vanlig salva. Det är angeläget att pålägga den så fort som möjligt, och att i början ömsa den hvar 3:de minut. Den strykes på en linneklut, och ej för runnt. När svedan börjar aftaga och inflammationen minskas, behöfver ömsningen ej ske så flitigt, utan endast så ofta, som kluten hinnet torka. Har man föut a värdt andra medel, hjälper ej denna salva. — Som man ej alltid kan ha tillgång på blyextrakt, och det brända ställets skyndsamma betäckande är högst nödvändigt, så kan man i stället sammanblanda lika delar bomolja och vatten, röra dem ihop så mycket som möjligt och dermed göra omslag, som flitigt förnyas. — Vid alla bränsår iakttagas, att hvad medel, som är tillhands, måste hastigt användas; ty på första behandlingen beror allt. Ju längre man dröjer, desto häftigare och långvarigare blir svedan. Uppkomne blåsor öppnas genast. — Har skalan tillkommit genom krut, så bör man ej försöka att plocka ut de i köttet inträngde krutkornen; ty de gå lätt isönder, och tränga sig då djupare in.

Fårglukten i nymålade rum

fördrifves ganska lätt, om man lägger glödande kol i ett stenkärl och gjuter derpå vinättika, samt väl tillstänger fönster och dörrar, så att all afdunstningen af ättikan blir kvar i rummet. Äfven är tjenligt att tillika starkt uppeldade rummet några gånger å rad, innan man flyttar in i det.

Gurgelvatten.

Det vanligaste, minst kostsamme och lättast tillredda består af 4 lod rosenhonung och $\frac{1}{2}$ kvarter rosenvatten, som väl hopblandas.

Eller: Man blandar 12 lod vanligt vatten med ett quintin salpeter och 2 lod rosenhonung.